

Universitätsbibliothek Paderborn

... Pars Difficultatum Propositarum Eximio D. Martino Henrico De Swaen in Universitate Lovaniensi S. T. Doctori

Complectens 1. Justam defensionem adversus Libellum supplicem eximii Domini De Swaen, & eruditissimi Domini Melis. 2. Instaurationem priorum difficultatum cum Libello supplice Alumnorum Collegii Alticollensis ad Exim: suum Præsidem. 3. Æquam & facilem pacis conditionem

Fontaine, Jacques

Coloniæ Agrippinæ, [1692]

§. 10. De minis Erud. D. Petri Melis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39122

æquipares affectui, qua es erga illum Patrem.
 An non signum aliquod est, quod inter Mo-
 linistam hunc, & famosos Augustini Discipu-
 los non malè conveniat? nolim tamen vi-
 rum illum de tam turpi collusione seu præ-
 varicatione reddere suspectum, cum tamen
 propter pectoris, aliasque infirmitates corpo-
 ris non leves præmaturè à docendi munere
 amotus sit, & ex medicorum judicio quies-
 cere jussus, causæ meæ non sufficeret. Im-
 plorandum mihi est Patrocinium R. P. Isaaci
 de Bruyn: hic tecum præliari, hic te cam-
 po pellere solitus, id libentè suscipiet, &
 ut sperare licet, non infelicitè exequetur.

§. 10.

De minis Erud. D. Petri Melis.

MUltum vos etiamnum commovet, quod
 in prima ad vos Epistola scripseram
 die 20. Augusti præteriti, de minis Domini
 Melis, prout illud coràm pluribus testibus
 omni exceptione majoribus acceperam ab
 Amplissimo D. Decano, postridie vestri cum
 illo congressus. Negatis strenuè & quidè
 juramento confirmare parati illud, aut quid-
 quam simile à D. Melis fuisse prolatum. Ad
 quod

quod respondi in difficultatibus pag. 51. *An vobis potius in propria causa, quam Amplissimo Domino credendum sit, nihil ad me; cuius sinceram, & ab omni calumnie vitio remotam in referendo fidem satis vindicavit ipsum Amplissimi Domini testimonium, eamque, si opus foret, efficacius probare possem, quam vos vestram negationem.* Hoc ipsum modò repeto, neque tu Martine ignoras, qui & Epistolam meam Apologeticam ad Illustrissimum Sebastenum attentè satis evolvesti, & nihil non explorasti, ut alicubi mihi calumnie maculam affricares: illud etiam quod à me dictum adeò tibi displicet, rursus sustineo, nullam me non tantùm calumnie, sed ne temeritatis quidè m umbram incurrisse. Nosti Eximie Magister, quid ad calumniam nequiratur, nosti non sufficere, quod aliquis falsum crimen referat, si fortè referat ex levitate animi, quia nimis facilè alterius narrationi fidem habuit. Audi Doctorem Angelicum 2. 2. q. 68. art. 3. ad primum, dicendum, inquit, quod homo non debet ad accusationem procedere nisi de re omninò sibi certa, in qua ignorantia facti locum non habeat. Nec tamen qui falsum crimen alicui imponit, calumniatur, sed solum qui ex malitia in falsam accusationem prorumpit. Contingit enim quandò que ex Animi levitate ad accusationem procedere. Quia scilicet aliquis

ni-

nimis faciliter credit quod audivit: & hoc temeritatis est. Aliquando autem ex justo errore movetur aliquis ad accusandum, quæ omnia secundum prudentiam iudicis debent discerni, ut non prorumpat, non iudicet eum calumniatum fuisse, qui ex levitate Animi, vel ex justo errore in falsam accusationem prorupit. Auctoritatem tanti Doctoris recusare non potes, cuius hoc NEBULOSO TEMPORE videri vis cum tuis tam sedulo frequentare. Quamvis igitur factum non subsistere vobis concederem, evidens est vel ex scripto Amplissimi Domini Decani ad vos testimonio, atque ex iis quæ in *Epistola Apologetica* declaravi, neque ab ullo negari possunt, & si quis in dubium revocare deinceps vellet, nullum est in mundo tribunal, in quo cum non manifestè convincerem, evidens, inquam, ex dictis est, nullam hinc mihi calumniæ specimen affingi posse, nisi per insignem & patentem calumniam. De levitatis igitur, sive temeritatis nota à me amolienda tantum videtur hinc mihi laborandum. Neque hanc quisquam mihi nisi malevolus vel rei gestæ non satis conscius impigerit. Adire tantum dignetur Lector *Epistolam Apologeticam* ne eadem toties re-
 quendo, mihi, aliisque sim fastidio: nullum fanè ex viris gravissimis, qui eandem mecum
 Am-

Amplissimi Domini narrationem exceperunt, arbiuror fuisse, aderant autem complures, qui de rei gestæ veritate ambigendum putaverit. De variorum certo assensu mihi constat: nequè tantum temporis inter congressum vestrum, & narrationem intercesserat, ut oblivioni esset spatium cum inter eam non nisi noctem unam eamque præ turbatione penè insomnem Amplissimus duxisset. Temerarium est, inquis, credere testi uni, & quidem nutanti, ubi duo alii oppositum affirmant, & tamquam certum Sacramento testari non refugiunt. Distingue tempora, Martine, & objectionis tuæ vanitatem perspicies. Quin tu potius fidem meam non parum confirmasti. Testatur Notarius se ab Amplissimo Domino du Bois missum cum duobus Testibus Urbano l'Annoy, & Joanne Wolfs, ut ex te quæreret. 1. Ubinam Didacus de Oropega in sua Confutatione assereret plerosque Sæculares Missionarios esse Jansenistas, 2. An etiamnum probares minas, quas in Didacum, & ceteros ejusdem instituti socios fuerant jactatæ. Id se præstiturum antea mihi sponte sua Amplissimus indicaverat, licet paulò aliter, videlicet propositurum se directè tantum primum, mentionem autem faciurum minarum ut dispiceret.

ceret, quid post clapsum intereà biduum vo-
 bis de minis istis videretur, an in responso
 quod scriptum expectaverat eas dissimu-
 lando improbaretis, an testimonio publico
 velletis confirmatas. Ecce autem aliud à
 Martino non respondetur quam ego non feci
 verbum: quare non adis Dominum Melis? con-
 feram cum eo: & intra dies paucos respondebitur.
 Dies expectavi complures, nihil responsi
 comparuit. Eratne opus tanto tempore, ut
 in re ejusmodi conveniens conciperetur res-
 ponsio, à viris altero Eximio, altero Eru-
 ditissimo? cum igitur minas non negares,
 sed propterea, quod tu verbum non fecisses re-
 mitteres Notarium ad Dominum Melis: sed
 neque is intra tot dierum spatium Quid-
 quam reponeret, confirmabatur ejusmodi
 vestro silentio narratio Amplissimi Domini
 intereà Epistolam meditabar qua vos ad salu-
 brem tam pudendæ iracundiæ poenitentiam
 excitatarem. Scriptum absolveram 20 Augusti,
 & post dierum aliquot moram typis vulgavi.
 Quid hic temeritatis aut levitatis nimix in-
 credendo? potuine prudentèr suspicari va-
 cillare Amplissimi relationem à vobis tot die-
 rum silentio confirmatam? quâ ratione in-
 cidere mihi potuit cogitatio Dominum Me-
 lis aliud non dixisse, quam ea se in Patria vi-
 vere,

vere, in qua si Author Libelli supra memorati innocuerit, speret sibi administrandam iustitiam? Quam hæc habent connexionem cum ejectione Patrum Societatis à Missione Hollandica? vivit enim Eruditissimus in Patria seu Regione Ditionis Hispanicæ. Manifestè igitur falsum est, me unius Amplissimi testimonio nixum arguisse contra duos: & certè profiteor, quidquid est de veritate facti vel falsitate, si vel minima mihi incidisset cogitatio illud à vobis, vel negandum fuisse, vel retractandum, nunquam me illius facturum fuisse mentionem. Imò verò opto ut ne quidem animo agitaveritis ultionem, ut iniquissimam ita Christianis & Sacerdotibus maximè indecoram. Utinam confœderati vestri præsertim Arnaldus in suis adversus Religiosos maximè Jesuitas accusationibus tam fidelitè semper procederet, atque innoxie. Falsum quoque est quod ais Amplissimum Dominum in sua narratione nutasse, ideòque non potuisse à me fidem prudentèr adhiberi. Aio enim & ut minimum sex virorum honoratorum testimoniis possum, ubi opus fuerit, demonstrare, cum fuisse in sua narratione de qua nobis quaestio, constantissimum, neque vel minimum præ se tulisse dubitationis indicium. Scio equidem post vulgatam à me minarum

ve-

vestrarum exprobrationem, vos oblatione
 juramenti contrā Amplissimum Dominum
 præstandi eum graviter tenuisse, & quatuor
 circiter post famosum congressum septima-
 manis ei extorsisse Epistolam, in qua fatere-
 tur, quod, quia Eximius D. de Swaen, & E-
 ruditissimus D. Melis parati sunt jurare nihil si-
 mile dictum, acquiescat oblationi, quia fieri po-
 tuit, quod plus à se apprehensum fuerit quam di-
 ctum. Verum hæc minimè probant Amplif-
 simum Dominum in sua naratione facta sta-
 tim post congressum, videlicet postridiè ma-
 nè, ullam præ se tulisse notam inconstantia, &
 aut dubitationis. Hanc ego à narratione ista
 procul abfuisse affirmo iterum, & satis mul-
 torum tunc presentium testimoniis, ubi opus
 fuerit, abundè comprobabo. Rogavi vos nu-
 per an etiam jurati testari audeatis quod Do-
 minus Melis non alia verba minacia protulerit
 quàm ea, quæ in Epistola ad Illustrissimum
 Sebastenum retulisti. Difficultè adducor ut
 credam, quia ut rationes alias præteream,
 nihil ad hanc interrogationem in *resolutione*
difficultatum respondisti. Tandem contradi-
 ctionis arguor, quod nullius crimen occul-
 tum sine venia Rei saltem interpretativa me
 profitear propalaturum, & tamen minas il-
 las occultas luci publicæ exposuerim. Verum

nosti, Eximie Domine regulas plerumque non adeò universaliter accipiendas esse, ut nullam patiantur exceptionem. Nosti prodicionem Patriæ occultam celari non posse, si excidium à Patria sine prodicionis propalatione nequeat averti. Non aliud occurrebat medium magis opportunum ad elidendas machinationes vestras contra Societatis, alteriusve Ordinis Religiosi Missionarios, si me Religionis alicujus membrum esse vobis aliquandò persuaderi contingeret. Neque adeò occultum videbatur, quod & instam multorum conflessu narratum fuerat, jamque per Notarium publicum, & testes in forma juris coeperat agitari.

Agrè quoque à te ferri video, quod te cum Domino Melis adversus me, sociosque, si quos habeo, scripserim, conspirasse. Adeòne tibi judicium illud videtur temerarium? Si meritò fidem habuerim relationi minarum Domini Melis, quod sufficientèr à me probatum existimo, quid imprudentiæ in eo, quod censerem illa jactari communi consilio, cum congressus ille minimè fuerit fortuitus, sed maturâ deliberatione decretus, res illic pertractanda priùs disposita, & fortè collata, cum pluribus. Prætereà Dominus Melis fecit *verbum*, ut fassus es Notario, ubi satis indicas,

cas,

cas, Dominum Melis præcipuas egisse partes, sed tuo quoque nomine locutum. Neque Dominus Melis solus poterat sibi eam potestatem arrogare de ejiciendis omnibus Societatis Missionariis totâ Hollandicâ Missione.

§. II.

Cui imputanda sit propalatio Historiæ de famosa Lagena.

Superest lagena vini Rhenani, quam vobis paopinavit Amplissimus Dominus Decanus, cujus à me facta mentio, tam duræ vobis digestionis est, ut ne jam quidem concoqui satis à vobis possit. Indignum scilicet est in scriptis publicis, familiarem virorum gravium computationem divulgare. Graviter mihi prohibes in Resolutione difficultatum, ne Lagena illius amplius refricentiam memoriam. Cave interim, inquis, ne ridiculum illud tuum effugium de Lagena à Domino du Bois nobis propinata in tui defensionem eò deducas. Verba veritatis, & sobrietatis, mi Didace, locuti sumus. Intellego, vos etiâ apud alios de hoc questos esse non leviter. Quid facias hujusmodi hominibus delicatulis, qui propter res tam futiles tantoperè commoventur, & alios.